

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. rugpjūčio 25 d. Nr. 21RE3-163 (AG3-129/25-2025)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės (pranešėja), Danutės Kulikauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei,

dalyvaujant pareiškėjos UAB „duomenys neskelbtini“ atstovams E. Z. ir V. K., atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovams I. M., prof. habil. dr. V. K., J. B.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos UAB „duomenys neskelbtini“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja UAB „duomenys neskelbtini“ (toliau – ir pareiškėja) 2025 m. liepos 17 d. pateikė Komisijai skundą, kuriuo prašo panaikinti atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros (toliau – ir atsakovė arba agentūra) 2025 m. birželio 18 d. gautame rašte „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“ priimtą sprendimą dėl UAB „duomenys neskelbtini“ pateikto projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – PĮP) atmetimo ir įpareigoti viešąją įstaigą Inovacijų agentūrą pakartotinai atlikti PĮP Nr. (duomenys neskelbtini) vertinimą.

Pareiškėja skunde nurodė, kad 2025 m. kovo 17 d. pateikė PĮP ir MTEP (*Komisijos pastaba: Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros*) verslo planą „Inovatyvios lazerinės abliacijos technologijos kūrimas“ (Nr. (duomenys neskelbtini) pagal priemonę „Žalioji eksperimentas + Ecoinovacijos“ (kvietimas Nr. 02-092-K). PĮP vertinimo metu 2025 m. balandžio 8 d. pareiškėja gavo atsakovės raštą su papildomais klausimais dėl PĮP vertinimo, iš kurių buvo matyti jog atsakovė, vertindama PĮP, nesivadovauja PAFT (*Komisijos pastaba: Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės*) nurodytais principais. Pareiškėja atsakovei 2025 m. balandžio 9 d. pateikė raštą Nr. 20250409/01 prašydama užtikrinti vertinimą remiantis PAFT nurodytais principais ir pateikdama argumentaciją, kodėl jie nėra užtikrinami. 2025 m. balandžio 14 d. atsakovė pateikė formalų atsakymą, kuriame nurodė, jog vertinimas vykdomas, tačiau nepateikė jokių argumentų į pareiškėjos pateikto rašto argumentus. 2025 m. balandžio 22 d. pareiškėja raštu Nr. 20250422/02 pateikė atsakovei jos prašomus duomenis reikalingus PĮP vertinimui. 2025 m. birželio 18 d. pareiškėja gavo raštą dėl PĮP atmetimo su vertinimo išvada, kurios pagrindiniai argumentai buvo tie, jog projekto veiklos neatitinka MTEP veiklų apibrėžimo (2 kriterijų iš 5 esamų) pagal Frascatį vadovą (Frascati vadovas 2015 (Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros duomenų rinkimo bei teikimo rekomendacijos, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, 2015; angl. *Frascati Manual 2015. Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development*)), t. y. projekto numatyta veikla nėra siekiama naujų sprendinių (naujumų) ir nėra pagrįsta

originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (kūrybiška), tad projektas neatitinka priemonės projektų finansavimo sąlygų aprašo 5.1.1.1 papunkčio.

Pareiškėja nurodo, kad vertinimo procedūrų metu buvo pažeisti 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 patvirtintų „Projekto administravimo ir finansavimo taisyklių“ (toliau – PAFT) punktai, kurie apibrėžia, jog administruojančios institucijos, priimdamos sprendimus dėl projekto finansavimo, turi užtikrinti, jog bus laikomasi lygiateisiškumo, nešališkumo, skaidrumo, profesionalumo ir efektyvumo principų.

Pareiškėjos vertinimu, atsakovė, vertindama PĮP, grubiai pažeidė PAFT 5.3 papunktį dėl profesionalumo ir efektyvumo principų laikymosi, nes ji pasitelkė nepakankamos ar ne tos kompetencijos specialistus projekto vertinimui (PAFT 5.3.1 papunktis nurodo, kad vertinimui ar tikrinimui atlikti, sprendimams priimti turi būti pasitelkiami kompetentingi specialistai). Tokiu būdu pažeidė PAFT 5.1 papunktį dėl lygiateisiškumo principo laikymosi, kuriame numatyta, jog projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai, nes UAB „duomenys neskelbtini“ PĮP vertinamas nebuvo paremtas priemonės projektų finansavimo sąlygose apibrėžtomis nuostatomis.

Pareiškėja teigia, kad atsakovės pasitelktas ekspertas ignoravo faktinę projekto esmę ir vadovavosi neteisinga prielaida dėl technologijos tipo – viso vertinimo pagrindas buvo formuojamas darant neteisingą prielaidą apie kuriamą lazerio tipą (Nd:YAG vietoje skaidulinio lazerio), nors ši esminė aplinkybė buvo aiškiai nurodyta tiek projekto dokumentuose, tiek atsakymuose į atsakovės paklausimus. Ekspertas nesigilino į projekto esmę, todėl visos vėlesnės išvados buvo grindžiamos faktinėmis klaidomis, neatitinkančiomis tikrosios projekto apimties bei pobūdžio. Atsakovės pasitelktas ekspertas taikė netinkamus Frascati kriterijus ir grindė vertinimą neegzistuojančiais reikalavimais – vertinant projektą, buvo taikomi tokie kriterijai, kaip „universalumo būtinybė“, „ekonominis efektyvumas“, „paklausa“, kurie nei Frascati vadove, nei PFSA nėra apibrėžti kaip MTEP veiklos vertinimo kriterijai. Taip pat, ekspertas neteisingai traktavo, kad vieno MTEP kriterijaus neatitikimas automatiškai lemia ir kitų neatitikimą.

Pareiškėja nurodo, kad ekspertas netinkamai interpretavo TPL reikalavimus ir jų taikymą – vertinant technologinės parengties lygį (TPL), ekspertas reikalavo pagrindimo, būdingo aukštesniam (TPL6) lygiui, nors pagal PFSA (*Komisijos pastaba: Projekto finansavimo sąlygų aprašas*) ir LR Vyriausybės nutarimo Nr. 650 reikalavimus, TPL5 atveju užtenka laboratorinių ar imituotų bandymų. Šiuo atveju nebuvo įvertinta, kad projekto eiga atitinka teisės aktų nustatytus etapus, ekspertas interpretavo reikalavimus subjektyviai. Agentūros pasitelktas ekspertas iškraipė kontekstą, selektyviai interpretuodamas pateiktą informaciją, nes ekspertas, vietoj išsamios dokumentacijos vertinimo, cituoja tik pavienius sakinius ar preambules, ignoruodamas visus išdėstytus parametrus, bandymų rezultatus ar mokslinius-techninius neapibrėžtumus. Tokiu būdu buvo dirbtinai suformuotas klaidingas išpūdis apie informacijos trūkumą ar nepilnumą. Vertinimo metu buvo ignoruoti esminiai dokumentuose ir atsakymuose pateikti argumentai bei faktai – agentūros pasitelktas ekspertas įvertino tik pavienius aspektus, nors dokumentuose ir papildomuose atsakymuose buvo pateikta visa reikalaujama informacija apie MTEP veiklos naujumą, mokslinius – technologinius neapibrėžtumus ir sprendimo būdus. Tai lėmė nepilną, neišsamų ir objektyvumo principo neatitinkančią vertinimą. Ekspertas vertino atskirus eksperimentinių bandymų duomenis, nesigilindamas į technologinės sistemos visumą, sudėtingumą ir parametrų sąveiką, kas prieštarauja MTEP vertinimo logikai ir šiuolaikinei inžinerijos praktikai.

Pareiškėja argumentuoja, kad atsakovė nepateikė aiškios, motyvuotos, viešais duomenimis pagrįstos analizės, kodėl paraiška buvo atmesta. Vertinimo išvados grindžiamos neteisingomis prielaidomis, neegzistuojančiais kriterijais, subjektyviomis nuomonėmis, o ne faktais ar viešai prieinamų šaltinių analize. Nepateikti jokie objektyvūs duomenys, paneigiantys projekte nurodytų neapibrėžtumų ir hipotezės naujumą ar originalumą ir/ar kūrybiškumą. Tokiu būdu ne tik nebuvo užtikrintas reikalaujamų procedūrų laikymasis, bet ir buvo iš esmės paneigta pareiškėjo teisė į nešališką, motyvuotą ir pagrįstą vertinimą.

Atsakovė viešojo įstaiga Inovacijų agentūra atsiliepime į skundą nurodė, kad su juo nesutinka ir prašo atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodė, kad 2025 m. kovo 17 d. per INVESTIS duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) pareiškėja pateikė projekto įgyvendinimo planą dėl projekto „Inovatyvios lazerinės abliacijos technologijos kūrimas“ finansavimo. Projekto įgyvendinimo planui suteiktas unikalus numeris Nr. (duomenys neskelbtini). Atsakovė 2025 m. balandžio 8 d. per DMS išsiuntė raštą Nr. R4-2151(16.2.36 MR)-2025 „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) trūkumų ištaisymo“, kuriame išdėstė vertinimo metu nustatytus PĮP trūkumus ir informavo pareiškėją apie atsakymų pateikimo terminą. 2025 m. balandžio 9 d. per DMS gautas pareiškėjos pranešimas „Dėl termino atsakymų pateikimui pratęsimo“, kuriame nurodyta, kad atsižvelgiant į pateiktą klausimų kiekį ir prašomos informacijos apimtį, prašoma pratęsti atsakymų pateikimo terminą iki 2025 m. balandžio 23 d., t. y. 10 darbo dienų nuo rašto gavimo. Atsakovė sutiko pratęsti atsakymo bei dokumentų pateikimo terminą iki pareiškėjos prašyto termino ir 2025 m. balandžio 9 d. per DMS išsiuntė pranešimą „Dėl termino atsakymų pateikimui pratęsimo“. 2025 m. balandžio 22 d. pareiškėja pateikė atsakymus į atsakovės paklausimą bei papildomus dokumentus.

Atsakovė nurodo, kad išnagrinėjusi 2025 m. balandžio 22 d. pateiktą informaciją nustatė, jog pareiškėja nepateikė išsamių atsakymų į 2025 m. balandžio 8 d. rašte pateiktus klausimus remdamasi komercine paslaptimi. Paaikškino, kad atsižvelgiant į pareiškėjos pateiktus atsakymus ir jų pobūdį, nebuvo galima įsitikinti, kad projekto veiklomis siekiama įgyti naujų arba papildomų žinių, o ne inžineriškai tobulinti esamus ir komerciškai prieinamus sprendimus ir produktus. Dėl šios priežasties priėmė sprendimą atmesti PĮP kaip neatitinkantį nustatytų reikalavimų ir 2025 m. birželio 18 d. DMS pranešimu (Nr. INV-123490) pareiškėjai išsiuntė raštą „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“, kuriame išdėstė PĮP atmetimo priežastis. Atsakovė nurodė, kad pateiktas PĮP neatitiko Projektų finansavimo sąlygų aprašo (minėta, PFSA) 5.1.1.1 papunktyje nurodytos veiklos, PAFT 47.1 papunktyje nustatytų reikalavimų bei PAFT 2 priedo 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 papunkčiuose nustatytų bendrųjų reikalavimų projektams.

Atsakovė atsiliepime nurodo jos, kaip administruojančiosios institucijos, funkcijas, veiklos teisinį reglamentavimą, PĮP vertinimo procedūras.

Paaikškino, kad nagrinėjamu atveju visų pareiškėjų pateikti projektų įgyvendinimo planai buvo atmesti, jei net ir po kelių priminimų, raginimų nustatytais terminais pateikti atsakymus į agentūros užduotus klausimus, pareiškėjai tų atsakymų nepateikė arba pateikė neišsamią, nepilną informaciją. Atkreipė dėmesį, kad atsakovė neturi pareigos ir negali pareiškėjams pateikti tiek paklausimų su prašymais patikslinti pateiktą informaciją, kad pateiktas vertinimui projekto įgyvendinimo planas iš netinkamo finansuoti taptų tinkamas. Pažymėjo, kad pačių pareiškėjų pareiga yra teikti tinkamą ir išsamią informaciją, o atsakovės pareiga yra šią informaciją įvertinti, laikantis visų nustatytų taisyklių, procedūrų ir principų. Priešingu atveju, t. y. jei atsakovė vertinimo metu daliai pareiškėjų „padėtų“ ištaisyti visus pateikto projekto įgyvendinimo plano trūkumus taip, kad projektas iš netinkamo finansuoti taptų tinkamas, tai ir būtų esminis lygiateisiškumo principo pažeidimas tų pareiškėjų atžvilgiu, kurie dėjo maksimalias pastangas savo projekto įgyvendinimo planą parengti ir pateikti tokį, kad jo vertinimo metu yra akivaizdu, jog jis atitinka visus nustatytus reikalavimus.

Taip pat nurodo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, kurioje išaiškinta, kad juridiniams asmenimis keliami aukštesni profesionalumo, rūpestingumo, atidumo standartai (žr., pvz., 2020 m. birželio 17 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-438-442/2020). Akcentuoja, kad pareiškėja yra atsakinga ne tik už teikiamų dokumentų teisingumą, bet ir už tai, kad, dalyvaudama konkursinėje priemonėje, kur dėl finansavimo skyrimo konkuruoja daug pareiškėjų, gautų finansavimą jos teiktam PĮP, todėl turėjo nurodyti išsamią, detalią informaciją, siekdama pagrįsti, jog jos pateiktas PĮP atitinka visus nustatytus reikalavimus. Tokių pastangų, atsakovės vertinimu, pareiškėja nedėjo net ir po agentūros paklausimo ir suteikto papildomo termino atsakymams pateikti. Pareiškėja dėsto abejones, kurios agentūros vertinimu, yra deklaratyvūs teiginiai nepagrįsti jokiais objektyviais faktais, todėl tai niekaip nepaneigia administraciniame sprendime išdėstytų PĮP atmetimo aplinkybių bei argumentų.

Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja, remdamasi komercine paslaptimi, nepateikė išsamių atsakymų į atsakovės 2025 m. balandžio 8 d. rašte pateiktus klausimus, vertinimas buvo atliktas pagal turimą informaciją, t. y. nustatyta, kad pareiškėja nepagrindė, jog pateiktas PĮP atitinka PAFT 47.1 papunktyje nustatytus reikalavimus, PAFT 2 priedo 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 papunkčiuose nustatytus bendruosius reikalavimus projektams bei PFSA 5.1.1.1 papunktyje nurodytą remiamą veiklą ir atsižvelgiant į tai priėmė sprendimą atmesti PĮP.

Pažymėjo, kad projektą vertino reikiama išsilavinimą ir darbo patirtį turintis ekspertas, kaip tai nurodyta PAFT 58 punkte ir Ekspertinio vertinimo organizavimo tvarkos apraše, patvirtintame viešosios įstaigos Inovacijų agentūros direktoriaus 2025 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. R1-32-(1.3 E)2025. Agentūra griežtai ir atsakingai atranka ekspertus pagal jų kvalifikaciją ir darbo patirtį, kad šios atitiktų suplanuotų įgyvendinti projektų specifika bei tematiką ir kad projektų atitiktis projektų finansavimo sąlygų aprašuose nustatytiems reikalavimams būtų įvertinama užtikrinant aukščiausius profesionalumo ir objektyvumo standartus pagal PAFT, projektų finansavimo sąlygų aprašuose, vidaus teisės aktuose, detalizuojančiuose projektų įgyvendinimo planų vertinimo procesą, nustatytus reikalavimus. Vertinamos informacijos konfidencialumas taip pat užtikrinamas, nes visi atsakovės pasitelkiami ekspertai yra pasirašę nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus.

Nagrinėjamu atveju pasitelktas ekspertas yra Vilniaus universiteto profesorius, habilituotas fizinių mokslų daktaras, Nacionalinės premijos laureatas, parašęs virš 400 mokslo publikacijų, CERN ekspertas. Eksperto interesų sritys apima: lazerinės ir kt. spinduliuotės sąveika su medžiaga, lazerių taikymai; spinduliuotės jutikliai ir keitikliai bei prietaisai; fotoelektriniai reiškiniai puslaidininkiuose ir jų struktūrose bei dariniuose; žalioji energetika: organinė fotoelektra; elektroniniai prietaisai: jų taikymas ir charakterizavimas.

Dėl pareiškėjos argumento, kad viso vertinimo pagrindas buvo formuojamas darant neteisingą prielaidą apie kuriamą lazerio tipą (Nd:YAG vietoje skaidulinio lazerio), nors ši esminė aplinkybė buvo aiškiai nurodyta tiek projekto dokumentuose, tiek atsakymuose į agentūros paklausimus, nurodė, kad MTEP Verslo plane abstrakčiai rašoma (MTEP verslo plano 4 psl.) „Kuriamos technologijos unikalumas – lyginant su kitomis lazerinio valymo technologijomis bei tradiciniais valymo metodais, kuriama technologija išsiskiria dinamine impulsų moduliacija ir keičiamu bangos ilgiu, kas leidžia pritaikyti valymo parametrus skirtingoms medžiagoms ir paviršiams.“ Jokių pareiškėjos teiginius patvirtinančių duomenų nėra jokiuose nurodytuose dokumentuose. Pareiškėja nepagrindė ir neįrodė galimybės bei savo įdirbio valdyti lazerio spinduliuotės spektrą nurodytose ribose (1064 nm ± 20 nm). Pareiškėjos siūlomas lazeris su labai mažose ribose derinamu bangos ilgiu galimai gali tikti tik atskirais atvejais atskiroms medžiagoms, kaip pareiškėja įvardino 2025 m. balandžio 22 d. per DMS pateiktuose atsakymuose į paklausimą 9 p. „Mūsų duomenimis, nėra daug viešai prieinamų tyrimų apie pagrindinių medžiagų pramonėje sugerties spektrus.“ Akivaizdu, jog pareiškėja savo teiginiais klaidina, juos motyvuodama komercinės paslapties sąvoka, nepaisant to, jog, viena vertus, ekspertas yra pasirašęs konfidencialumo deklaraciją, o atsakymai į pateiktus klausimus reikalingi tik įvertinti pareiškėjos realias galimybes ir pajėgumus įgyvendinti savo projekto tikslus, kita vertus, būtent pati pareiškėja siekia gauti finansavimą, todėl būtent jos pareiga yra pateikti pilną, išsamią bei tikslią informaciją projektui įvertinti.

Atsiliepiame akcentuojama, kad vadovaujantis PAFT 5.4 papunkčiu, atsakovė yra įpareigota užtikrinti konfidencialumo principo įgyvendinimą, t. y. ji privalo užtikrinti, kad PĮP ir projekto sutartyje pateikta informacija būtų naudojama tik vertinimo, tikrinimo ar projekto įgyvendinimo priežiūros tikslais ir informacija apie projektą nebūtų atskleista, išskyrus PAFT ir aukštesnės teisės galios teisės aktuose, reglamentuojančiuose tokios informacijos privalomą atskleidimą, nustatytus atvejus. Tuo tarpu pareiškėja, siekdama gauti finansavimą, turi pateikti detalią informaciją, reikalingą PĮP vertinimui dėl atitikties PFSA ir PAFT nustatytiems reikalavimams. Nei PAFT, nei PFSA nėra numatyta jokių išimčių dėl komercinės paslapties. Taigi, jei pareiškėja siekia apsaugoti savo komercinės paslaptis, kurias atsakovė ir taip saugo, projektą ji turėtų įgyvendinti savo lėšomis. Pažymėjo, jog neturi teisės pripažinti projektą tinkamu finansuoti, kai neturi galimybės įsitikinti projekto atitiktimi nustatytiems reikalavimams.

Dėl pareiškėjos argumento, kad pasitelktas ekspertas taikė netinkamus Frascati kriterijus ir grindė vertinimą neegzistuojančiais reikalavimais – vertinant projektą, buvo taikomi tokie kriterijai,

kaip „universalumo būtinybė“, „ekonominis efektyvumas“, „paklausa“, kurie nei Frascati vadove, nei PFSA nėra apibrėžti kaip MTEP veiklos vertinimo kriterijai. Taip pat, kad ekspertas neteisingai traktavo, kad vieno MTEP kriterijaus neatitikimas automatiškai lemia ir kitų neatitikimą, atsakovė nurodė, jog pagal Frascati vadovo kriterijus (2.1 lentelė): „Pagrindinis MTEP veiklos kriterijus yra originalių ir sudėtingų tikslų siekimas kuriant naujas žinias (pavyzdžiui, anksčiau neatrastų reiškinių, struktūrų arba ryšių paieška). Bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)“. Tuo tarpu vertinimo metu nustatyta, kad pareiškėjos numatomi taikyti metodai yra gerai žinomi ir vertintini kaip jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams). Pastebėjo, jog MTEP verslo plano 31 psl., sk. „Pagrindinis kuriamos technologijos taikymas pagal sektorius“ aprašomos labai skirtingos lazerio taikymo sritys, pvz., rūdžių šalinimas nuo laivų, turbinų ir kt., paviršių paruošimas prieš dažymą ar suvirinimą, dažų ir dangų nuėmimas bei istorinių pastatų, skulptūrų ir meno kūrinių valymas, pašalinant apnašas nepažeidžiant originalios medžiagos ir t.t. Pažymėjo, kad tai labai skirtingos sritys, reikalaujančios visiškai skirtingų metodų ir/ar lazerio parametrų, todėl vienas modelis, sukurtas projekto rėmuose, nėra pajėgus to įgyvendinti.

Akcentuoja, kad atsakovė PĮP atmetė ne per neapibrėžtumo kriterijų, o per naujumo ir kūrybiškumo kriterijus, todėl pati pareiškėja netinkamai interpretuoja Frascati vadove MTEP veikloms taikomus kriterijus.

Atsakovės vertinimu, pareiškėja nepateikė jokių konkrečių išmatuojamų tikslų bei argumentų naujumui bei idėjos originalumui pagrįsti, todėl buvo vertinama, kad pateiktame PĮP suplanuota veikla neatitinka Frascati vadove nustatyto naujumo kriterijaus. Atsižvelgiant į Frascati vadovo 2.13 papunkčio reikalavimus tam, kad veikla būtų priskirta MTEP veiklai, ji turi atitikti visus nurodytus kriterijus. Jeigu projekto veiklos neatitinka bent vieno iš penkių kriterijų, jos negali būti priskirtos MTEP veikloms.

Paaikšino, kad siekiant įsitikinti MTEP verslo plano 4.5 papunktyje pareiškėjos nurodyta informacija, jog iki projekto veiklų pradžios yra pabaigtas TPL 5, yra būtina pateikti įtikinamus šio etapo rezultatų įrodymus. Įvertinus visą pareiškėjos pateiktą informaciją, nustatė, jog pareiškėja jokių įtikinamų, faktiniais argumentais pagrįstų duomenų, įrodymų ir sistemingų rezultatų, jog maketas išbandytas laboratorinėmis ar kitomis bandymo sąlygomis imituojant realią aplinką, nepateikė. Atkreipė dėmesį, jog pareiškėjos pateiktuose dokumentuose pateiktos tik abstrakčios nuotraukos, kurios niekaip nepatvirtina veikiančio maketo (modelio) sukūrimo ir jo išbandymo realiomis sąlygomis, todėl, atsakovės vertinimu, projektas galimai pasiekė TPL3 ar TPL4, t. y. „Maketo (modelio), kūrimas ir testavimas“, kadangi pateiktame dokumente „TPL_pagrindimas.pdf“ 6 pav. matyti tik lazerio išpjauta 20 mkm „duobė“ medžiagos paviršiuje, bet ne valymo rezultatas.

Pažymėjo, kad pareiškėja nepateikė sistemingų valymo duomenų, priklausomai nuo lazerio bangos ilgio, energijos ir impulsų dažnio, pagrindžiančių metodo efektyvumą ir pranašumus, sistemingai keičiant visus aukščiau minėtus parametrus. Pareiškėja nurodo labai skirtingas planuojamo sukurti lazerio taikymo sritis, kurios reikalauja visiškai skirtingų metodų ir/ar lazerio parametrų. Pareiškėja PĮP vertinimo metu nepagrindė, jog sistema bus tiek universali, jog galės būti panaudota visiems šiems tikslams. Pareiškėja nepateikė numatytų valyti medžiagų ir teršalų paviršiuje sugerties spektrų, patvirtinančių, jog sistema tinkama valyti visoms šioms medžiagoms.

Atkreipė dėmesį, kad eksperto išvadoje išsamiai ir kompleksiskai įvertintas verslo planas ir jo trūkumai. Pareiškėja nei projekte, nei atsakydama į pateiktus klausimus, nenurodė, kokie konkretūs sprendimai įgalintų efektyviai keisti lazerio bangos ilgį nurodytose ribose (Specific, Achievable) ir kaip tai galėtų lemti galutinio gaminio efektyvumą ir pranašumą, lyginant su esamais sprendimais ir gaminiais. Pareiškėja niekaip nepagrindė būtinybės kurti „universalų“ (Relevant) įrenginį, pritaikomą daugelyje visiškai skirtingų taikymo sričių. Toks sprendimas būtų žymiai sudėtingesnis techniškai, kainuotų žymiai brangiau, reikalautų labai aukštos aptarnaujančių kvalifikacijos specialistų.

Atsakovės vertinimu, pareiškėja skunde iš esmės nepateikė jokių argumentų, pagrindžiančių, kad projekte numatyta veikla atitinka Frascati vadove MTEP veiklai numatytus naujumo ir kūrybiškumo kriterijus ir paneigiančių skundžiamame sprendime išdėstytus argumentus, o tik išreiškė nepasitenkinimą atsakovės pasitelkto eksperto vertinimu.

Pagal Frascati vadovo 2.13 papunktį, kad veikla būtų priskirta MTEP veiklai, ji turi atitikti penkis kriterijus (Veikla turi būti – nauja, kūrybiška, neapibrėžta, sisteminga, perduodama ir (arba) atkartojama). Atsižvelgiant į Frascati vadovo 2.13 papunkčio reikalavimus, kad veikla būtų priskirta MTEP veiklai, ji turi atitikti visus aukščiau nurodytus kriterijus. Jeigu projekto veiklos neatitinka bent vieno iš penkių kriterijų, jos negali būti priskirtos MTEP veikloms. Vertinimo metu nustatyta, kad pareiškėjos numatyta Projekte vykdyti veikla neatitinka naujumo ir kūrybiškumo kriterijų nustatytą Frascati vadove ir todėl negali būti priskirta MTEP veiklai, dėl ko projekto veikla neatitinka PFSA 5.1.1.1 papunktyje remiamos veiklos, ir PAFT 47.1 papunktyje nustatytų reikalavimų ir PAFT 2 priedo 1.1, 1.2, 2.1 ir 2.2 papunkčiuose nustatytų bendrųjų reikalavimų projektams. Tai atsakovė argumentuotai nurodė skundžiamame Sprendime pateikdama paaiškinimus ir nuorodas į konkrečius pavyzdžius.

Atsakovės įsitikinimu, administracinis sprendimas atmesti PĮP atitinka tiek Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus, tiek šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą, t. y. skundžiamas Sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, motyvų išdėstymas jame yra adekvatus, aiškus ir pakankamas, sprendime buvo nurodyti pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo atsakovė rėmėsi priimdama skundžiamą Sprendimą.

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2025 m. birželio 18 d. rašto „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“, kuriuo buvo atmestas pareiškėjos PĮP dėl projekto „Inovatyvios lazerinės abliacijos technologijos kūrimas“ finansavimo, teisėtumo.

Atsižvelgiant į tai, kad VAI nenumatyta, kad administracinis sprendimas turi būti išdėstytas viename dokumente ir į tai, kad atsakovės administracinis sprendimo atmesti PĮP Nr. (duomenys neskelbtini) pagrindimas (jo turinys) yra išdėstytas dviejuose dokumentuose, t. y. pranešime ir lentelėje „Argumentai dėl sprendimo atmesti PĮP“, Komisija šiuos du dokumentus vertins kaip vientisą individualų administracinį aktą (toliau – sprendimas).

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2025 m. kovo 17 d. pateikė atsakovei PĮP dėl projekto „Inovatyvios lazerinės abliacijos technologijos kūrimas“ (toliau – Projektas) finansavimo. Projekto įgyvendinimo planui suteiktas unikalus numeris Nr. (duomenys neskelbtini) (minėta, PĮP). Pradėjus PĮP vertinimą ir nustačiusi trūkumus atsakovė 2025 m. balandžio 8 d. išsiuntė raštą Nr. R4-2151(16.2.36 MR)-2025 „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) trūkumų ištaisymo“ (toliau – 2025 m. balandžio 8 d. raštas).

Pareiškėja 2025 m. balandžio 9 d. pateikė atsakovei prašymą „Dėl termino atsakymų pateikimui pratęsimo“ (2025 m. balandžio 9 d. raštas dėl termino), kuriuo prašė, atsižvelgiant į pateiktų klausimų kiekį ir prašomos informacijos apimtį, pratęsti atsakymų pateikimo terminą iki 2025 m. balandžio 23 d. Atsakovė tą pačią dieną išsiuntė pareiškėjai pranešimą „Dėl termino atsakymų pateikimui pratęsimo“, kuriame nurodė, kad sutinka pratęsti dokumentų pateikimo terminą pareiškėjos prašomam laikotarpiui.

Susipažinusi su nurodytais trūkumais ir prašoma informacija, 2025 m. balandžio 9 d. pareiškėja pateikė atsakovei raštą „Dėl duomenų paraiškos vertinimui pateikimo“ (toliau – 2025 m. balandžio 9 d. raštas), kuriame nurodė, kad 2025 m. balandžio 8 d. atsakovė, be kita ko, pateikė perteklinius reikalavimus, susijusius su technologinių žinių (angl. „*know-how*“) atskleidimu, pažymėjo, kad tokio pobūdžio klausimai reikalauja detalaus technologinio sprendinio atskleidimo, kuris yra įmonės intelektualinės nuosavybės dalis.

Atsakovė 2025 m. balandžio 14 d. išsiuntė pareiškėjai raštą Nr. R4-2306-(16.2.36 MR)-2025 „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) vertinimo“ (toliau – 2025 m. balandžio 14 d. raštas), kuriame informavo pareiškėją apie PĮP vertinimo procesą, taip pat priminė apie pratęstą atsakymų pateikimo terminą bei paprašė iki nurodyto termino pateikti atsakymus į visus atsakovės rašte nurodytus klausimus ir informavo pareiškėją, kad PĮP numatytų veiklų atitikimas MTEP veikloms bus vertinamas turimos informacijos ir dokumentų pagrindu.

2025 m. balandžio 22 d. pareiškėja pateikė atsakymus į paklausimą bei papildomus dokumentus.

Agentūra, išnagrinėjusi 2025 m. balandžio 22 d. rašte pateiktą informaciją, nustatė, kad atsižvelgiant į pareiškėjos pateiktus atsakymus ir jų pobūdį, ji negali įsitikinti, kad projekto veiklomis siekiama įgyti naujų arba papildomų žinių, o ne inžineriškai tobulinti esamus ir komerciškai prieinamus sprendimus ir produktus, todėl priėmė sprendimą atmesti PĮP kaip neatitinkantį nustatytų reikalavimų ir 2025 m. birželio 18 d. pranešimu (pranešimo Nr. INV-123490) pareiškėjai išsiuntė raštą „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“.

Pareiškėja, nesutikdama su atsakovės sprendimu, kreipėsi į Lietuvos administracinių ginčų komisiją prašydama jį panaikinti ir įpareigoti atsakovę pakartotinai atlikti PĮP Nr. (duomenys neskelbtini) vertinimą.

Ginčui aktualūs teisės aktai.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (minėta, VAI), Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos LR finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (minėta, PAFT), 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ veiklos „Sudaryti sąlygas tvariai pramonės labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių transformacijai“ poveiklių „Skatinti inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą skatinančių, technologijų kūrimą, demonstravimą pramonės labai mažose, mažose ir vidutinėse įmonėse (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ ir „Aplinkos apsaugos vadybos sistemos pagal tarptautinių standartų reikalavimus diegimas ir (ar) gamybos technologinių auditų atlikimas; ekologinis projektavimas, ekologinis ženklavimas, sertifikavimas (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2024 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 4-635 „Dėl ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. 4-861 „Dėl 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (minėta, PFSA arba Aprašas); Ekspertinio vertinimo organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas agentūros direktoriaus 2025 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. R1-32-(1.3 E)2025 (minėta, Ekspertinio vertinimo aprašas).

Vadovaujantis PAFT 5 punkto nuostatomis, administruojančiosios institucijos, vertindamos PĮP, priimdamos sprendimus dėl projekto finansavimo, turi užtikrinti, kad bus laikomasi lygiateisiškumo (5.1 papunktis), nešališkumo ir skaidrumo (5.2 papunktis), profesionalumo ir efektyvumo (5.3 papunktis), konfidencialumo (5.4 papunktis) principų.

PAFT trečio skirsnio 47-67 punktuose reglamentuojamas PĮP vertinimas. PAFT 47 punkte nurodyta, kad projektai turi atitikti atrankos kriterijus: projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus PAFT 2 priede (47.1 punktas) ir projektų specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie kriterijai buvo nustatyti patvirtintame projektų finansavimo sąlygų apraše (47.2 papunktis). Vadovaujantis PAFT 70 punktu, nustačius, kad „jeigu projektas neatitinka bent vieno pažangos priemonės apraše, <...>, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų, administruojančioji institucija priima sprendimą atmesti PĮP“.

PAFT 2 priedo 1.1 papunktyje nurodyta, kad projektu turi būti prisidedama prie įgyvendinant plėtros programos pažangos priemonę įgyvendinamo (-ų) Nacionalinio pažangos plano uždavinio (-ių), o kai įgyvendinami RPPĮ projektai, – prie RPPĮ uždavinio (-ių), t. y. projektu turi būti prisidedama prie įgyvendinant 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ veiklos „Sudaryti sąlygas tvariai pramonės MVĮ transformacijai“ poveiklių „Skatinti inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą skatinančių, technologijų kūrimą, demonstravimą pramonės labai mažose, mažose ir vidutinėse įmonėse (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ ir „Aplinkos apsaugos vadybos sistemos pagal tarptautinių standartų reikalavimus

diegimas ir (ar) gamybos technologinių auditų atlikimas; ekologinis projektavimas, ekologinis ženklavimas, sertifikavimas (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ Nacionalinio pažangos plano 1.5 uždavinio „Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą“.

Remiantis PAFT 2 priedo 1.2 papunkčiu, projekto veikla (-os) (poveiklė (-ės)) turi atitikti plėtros programos pažangos priemonės apraše nurodytą (-as) veiklą (-as) (poveiklę (-es)) ir projektu prisidėti prie priemonės rodiklio (-ių) reikšmės (-ių) pasiekimo.

PAFT 2 priedo 2.1 papunktyje nustatyta, kad projekto tikslai turi atitikti bent vieną Europos Sąjungos fondų investicijų programos prioriteto konkretų uždavinį ir siekiamą rezultatą. ESF investicijų programos 1 prioriteto Pažangesnė Lietuva 1.1 uždavinys yra „Plėtoti ir stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacinius pajėgumus ir diegti pažangiasias technologijas“, o PAFT 2 priedo 2.2 papunktyje numatyta, kad projekto tikslai, veiklos (poveiklės) turi atitikti bent vieną PFSA nurodytą veiklą (poveiklę).

Pagal PFSA 5.1.1.1 papunktį, remiama veikla – inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų (tik gaminių) gamybą skatinančių, technologijų kūrimas, demonstravimas pramonės MVĮ. Siekiant inovatyvių aplinkai draugiškų technologijų sukūrimo, numatoma investuoti į mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP), patentavimo veiklas ir veiklas, susijusias su projekto įgyvendinimo metu sukurto gaminio parengimu rinkai. Pagal remiamą veiklą taikomieji moksliniai tyrimai atitinka pramoninių tyrimų sąvoką, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 85 punkte, o eksperimentinė plėtra suprantama taip, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 86 punkte (MTEP veikla yra privaloma įgyvendinti projekte).

PFSA 5.1.17 papunktyje numatyta, kad, nustatant, ar projekte numatyta veikla yra MTEP veikla, vadovaujamosi Frascati vadovu. Vadovaujantis Frascati vadovo 2.12 papunkčiu, MTEP veikla – tai veiksmų, kuriuos MTEP vykdytojai sąmoningai atlieka naujoms žinioms įgyti, visuma. Pagal šio vadovo 2.13 papunktį, kad veikla būtų priskirta MTEP veiklai, ji turi atitikti penkis kriterijus: nauja (originali), kūrybiška, neapibrėžta, sisteminga, perduodama ir (arba) atkartojama. Jeigu projekto veiklos neatitinka bent vieno iš penkių kriterijų, jos negali būti priskirtos MTEP veikloms.

Aprašo 5.1.15 papunktyje nustatyta, kad pareiškėjas turi parengti ir kartu su PĮP administruojančiajai institucijai pateikti dokumentus PAFT III skyriaus antrajame skirsnyje ir kvietimo teikti PĮP skelbime nustatyta tvarka.

Vadovaujantis PAFT 55 punktu, jeigu PĮP vertinimo metu nustatoma trūkumų (nepateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija, pateikta neišsami ir (ar) netiksli informacija), administruojančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus. Jeigu pareiškėjas per administruojančiosios institucijos nustatytą terminą nepateikia prašomų dokumentų ir (ar) informacijos arba pateikia juos ne visus, administruojančioji institucija atlieka PĮP vertinimą vadovaudamasi ta informacijos ir (ar) dokumentų dalimi, kuri yra pateikta. <...>.

PAFT 58 punkto nuostatos nurodo, kad atliekant projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir (ar) projekto naudos ir kokybės vertinimą administruojančiajai institucijai <...> prireikia papildomų specialiųjų žinių tam tikroje srityje tikrinant projekto atitiktį konkrečioms projektų bendriesiems, specialiesiems ir (arba), kai projektai atrenkami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams, ji gali pasitelkti tinkamos kompetencijos (t. y. turinčius vertinamos srities kvalifikaciją arba ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį toje srityje), nešališkus (t. y. ne mažiau kaip vienus metus iki ekspertinio vertinimo pradžios neturinčius darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių su pareiškėju ar partneriu, taip pat neturinčius interesų konflikto pareiškėjo ar partnerio atžvilgiu priimant sprendimą, susijusį su projekto atitikties projektų bendriesiems ir (arba) specialiesiems ir (arba), kai projektai atrenkami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams vertinimu) specialistus, turinčius specialiųjų žinių tam tikroje srityje. Galimybė pasitelkti ekspertą patvirtinta ir Ekspertinio vertinimo aprašo 3 punkte. Šio aprašo 1 punkte įtvirtinta, kad jo paskirtis nustatyti viešosios įstaigos Inovacijų agentūros ekspertų atrankos, jų veiklos organizavimo ir kontrolės tvarką.

Taigi, įvertinus nurodytą teisinį reglamentavimą, darytina išvada, kad agentūra, kaip administruojančioji institucija, veikianti pagal teisės aktuose jai suteiktą kompetenciją, turi teisę atlikti

PIP vertinimą bei priimti sprendimus dėl PIP atitikties projektų atrankos kriterijams – bendriesiems atrankos kriterijams bei projektų specialiesiems kriterijams.

Pareiškėjos vertinimu, atsakovė, vertindama PIP, pažeidė PAFT 5.3 papunkčio nuostatas dėl efektyvumo ir profesionalumo principų laikymosi, nes pasitelkė nepakankamos ar ne tos kompetencijos specialistus projekto vertinimui. Grįsdama savo poziciją kartu su skundu pateikė raštą „Skundžiamo VŠĮ „Inovacijų agentūra“ 2025-06-18 sprendimo „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“ analizė“. Šio ginčo esmę sudaro specialiųjų žinių reikalaujantis vertinimas nustatant Projekto atitiktį MTEP reikalavimams, nustatytiems Frascati vadove.

Pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) laikosi nuoseklios praktikos, kad tuo atveju, kai institucijoms yra suteikta gana plati veikimo laisvė (diskrecija), įgyvendinant tam tikras teisės normas arba vykdant politiką tam tikroje srityje, teismai (*šiuo atveju Komisija*) nagrinėja tik, ar viešojo administravimo subjektas, įgyvendindamas savo diskreciją, nepadarė aiškios (aplinkybių vertinimo ir teisės taikymo) klaidos, nepiktnaudžiavo įgaliojimais (valdžia), akivaizdžiai neperžengė diskrecijos ribų, ar laikėsi procedūrinių taisyklių, ar tikslios faktinės aplinkybės, kuriomis grindžiamas ginčytinas pasirinkimas, ar aktas (veika) neprieštarauja tikslams bei uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo atitinkamus įgaliojimus (žr. pvz., LVAT 2006 m. gruodžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A415-2203/2006, LVAT biuletenis Nr. 10, 2006; LVAT 2012 m. rugsėjo 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A261-2286/2012; LVAT 2012 m. lapkričio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A525-2952/2012; LVAT 2014 m. vasario 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A492-435/2014).

Administruojančios institucijos diskrecijos teisė suprantama kaip galia, suteikianti administravimo subjektui tam tikrą veiklos laisvę priimant sprendimus, įgalinanti jį iš keleto teisiškai galimų elgesio variantų pasirinkti tą, kuris, jo nuomone, yra tinkamiausias. Komisija neatlieka ekspertinio vertinimo ir nepriima sprendimų, kuriuos priimti teisės aktai suteikia teisę agentūrai, todėl neturi diskrecijos spręsti dėl ekspertinės vertinimo išvados, kurią įvertinus buvo priimtas skundžiamas sprendimas, turinio pagrįstumo, nes būtent agentūrai suteikta kompetencija spręsti klausimus, reikalaujančius specialiųjų žinių taikymo tikrinant PIP.

Komisija skundžiamą sprendimą vertina teisės taikymo klausimu, t. y. vertina, ar atsakovė garantavo objektyvią ir nešališką PIP vertinimo procedūrą, ar sprendimas grindžiamas nustatytu faktinių aplinkybių tinkamu ištyrimu bei taikytinu teisiniu pagrindimu.

Pareiškėja nesutinka su sprendimu motyvuodama tuo, kad vertinimui buvo pasitelkti netinkamos kompetencijos specialistai. Byloje nėra duomenų pagrindžiančių tokius pareiškėjos argumentus. PAFT 58 punkto nuostatos nurodo, kad agentūrai prireikus papildomų specialiųjų žinių tam tikroje srityje tikrinant projekto atitiktį konkreitiems projektų bendriesiems, specialiesiems kriterijams, ji gali pasitelkti tinkamos kompetencijos specialistus. Atsiliepime atsakovė įvardino, kad jos pasitelktas ekspertas yra Vilniaus universiteto profesorius, habilituotas fizinių mokslų daktaras, Nacionalinės premijos laureatas, parašęs virš 400 mokslo publikacijų, CERN ekspertas, kurio interesų sritys apima: lazerinės ir kt. spinduliuotės sąveika su medžiaga, lazerių taikymai; spinduliuotės jutikliai ir keitikliai bei prietaisai; fotoelektriniai reiškiniai puslaidininkiuose ir jų struktūrose bei dariniuose; žalioji energetika: organinė fotoelektra; elektroniniai prietaisai: jų taikymas ir charakterizavimas.

Ekspertines išvadas teikiančių ekspertų tapatybės ir kitų nenuasmenintų duomenų atsakovė, vadovaudamasi viešosios įstaigos Inovacijų agentūros konfidencialios informacijos valdymo vidaus tvarkos aprašo 10.1 papunkčiu ir Ekspertinio vertinimo organizavimo tvarkos aprašo 21.3 papunkčiu, tretiesiems asmenims neatskleidžia, siekdama išvengti galimo poveikio ekspertui. Komisijai buvo pateiktas nenuasmenintas eksperto gyvenimo aprašymas, kuris patvirtina reikalingą kvalifikaciją – pasitelktas ekspertas specializuojasi atitinkamoje srityje, turi reikiamą išsilavinimą bei patirtį, todėl nekyla abejonių dėl eksperto kompetencijos vertinti tokio pobūdžio projektus. Akcentuotina ir tai, kad ekspertas dalyvavo Komisijos posėdyje, todėl jo tapatybė pareiškėjos atstovams taip pat tapo žinoma.

LVAT yra konstatavęs, jog teisėtumo aspektu eksperto išvada galėtų būti paneigta, jei būtų nustatyta, kad ekspertizė paskirta ir atlikta neteisėtai, kad ekspertas nekompetentingas šioje mokslo

sirtyje ir pan. <...> ekspertinio tyrimo išvada gali būti paneigiama tik kita atitinkama ekspertize (žr. pav. LVAT 2019 m. lapkričio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2427-492/2019). Byloje nėra duomenų, kad parenkant ekspertą buvo pažeistos PĮP vertinimo procedūros. Pareiškėjos PĮP vertino ekspertas, turintis kompetencijos šioje srityje, todėl norint paneigti tokios išvados pagrįstumą, turėtų būti naudojamos tokio pat pobūdžio žinios. Nors pareiškėja ir nesutinka su eksperto išvada, kito ekspertinio vertinimo ji nepateikė.

Byloje nėra ginčo, kad PĮP vertinimo etape buvo nustatyti trūkumai, kuriuos agentūra, atsižvelgdama į PAFT 55 punkto nuostatas, suteikė galimybę pareiškėjai ištaisyti. Gavusi atsakovės raštą ir susipažinusi su nurodytais trūkumais, pareiškėja 2025 m. balandžio 9 d. raštu nurodė atsakovei, kad tam tikrais klausimais „Pateikiami pertekliniai reikalavimai, susiję su technologinių žinių (angl. „*know-how*“) atskleidimu“, pateikė vertinimą, kad „tokio pobūdžio klausimai reikalauja detalaus technologinio sprendinio atskleidimo, kuri yra įmonės intelektinės nuosavybės dalis.“, todėl prašė, kad būtų įvertintas tam tikrų nurodytų klausimų pagrįstumas; būtų užtikrinta, kad vertinimo metu būtų laikomasi lygiateisiškumo, nešališkumo ir skaidrumo, profesionalumo ir efektyvumo principų; prašė atsižvelgti, jog pareiškėja pateikia pakankamą apimtį informacijos, kuri leidžia ekspertui/vertintojui nustatyti TPL lygį, atlikti veiklų atitikimo MTEP veikloms vertinimą bei technologijos naujumo vertinimą, tačiau neprivalo atskleisti visų komercinių, patentinių ar technologinių detalių, kurios laikomos konfidencialiomis ir nėra vertinimo objektas. Atsakovė 2025 m. balandžio 14 d. raštu informavo pareiškėją, kad peržiūrėjus 2025 m. balandžio 8 d. rašte nurodytus trūkumus visgi laiko, kad prašoma informacija reikalinga tinkamam ir objektyviam PĮP įvertinimui, paaiškino kaip skiriamas ekspertas; akcentavo dėl vertinimo metu taikomų principų ir pakartotinai priminė, kad gavus nepilnus/neišsamius atsakymus, PĮP numatytų veiklų atitikimas MTEP veikloms bus vertinamas turimos informacijos ir dokumentų pagrindu, kas gali turėti įtakos vertinimo rezultatui.

Pareiškėjos vertinimu, ji 2025 m. balandžio 22 d. raštu „pateikė VŠĮ „Inovacijų agentūra“ jos prašomus duomenis, reikalingus PĮP vertinimui“, todėl „dokumentuose ir papildomuose atsakymuose buvo pateikta visa reikalaujama informacija apie MTEP veiklos naujumą, mokslinius – technologinius neapibrėžtumus ir sprendimo būdus“, tačiau Komisija nesutinka su tokia pareiškėjos pozicija.

2025 m. balandžio 9 d. ir 2025 m. balandžio 22 d. raštuose pareiškėja nurodo, kad „dėl komercinės paslapties/intelektinės nuosavybės klausimų detalių parametrų atskleisti negalime“, „<...> Manome, jog tai pakankamas pagrindimas, pagrindžiantis, jog įmonė dėl technologinių sprendimų ir esamos tiekimo grandinės gali užtikrinti nurodomą naujos technologijos pagrindu sukurto produkto kainą. Detalesnė informacija sudaro komercinę paslaptį ir ji nėra projekto vertinimo apimtyje“, „Pateikiamos nuotraukos yra abstrakčios dėl intelektinės nuosavybės aspekto“ ir kt. Pareiškėjos atstovų teigimu, ekspertas „vietoj išsamios dokumentacijos vertinimo, cituoja tik pavienius sakinius ar preambules, ignoruodamas visus išdėstytus parametrus, bandymų rezultatus ar mokslinius-techninius neapibrėžtumus“, tačiau pažymėtina, kad pati pareiškėja selektyviai pasirinko, kurios informacijos neteikti. Tai patvirtina faktą, kad pareiškėja pripažįsta, kad dalis informacijos, kurios prašė agentūra PĮP vertinimui, liko nepateikta, todėl Komisija daro išvadą, kad agentūra pagrįstai įvertino tik tuos duomenis, kuriuos pareiškėja pateikė.

Pirmiausiai pažymėtina, kad deklaratyvus, jokiais įrodymais neparemtas, komercinės paslapties apsaugos taikymas netinkamas kontekste, kai siekiama gauti finansavimą iš valstybinių institucijų. Dalyvavimas projektinėse veiklose ir siekis gauti paramą yra pareiškėjos pasirinkimas. Projektas, kurio finansavimo siekia pareiškėja, būtų finansuojamas iš 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir (ar) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų, ir (ar) iš dalies iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (PAFT 1 punktas), todėl viešasis interesas, skaidrumo ir konkurencijos siekis dominuoja prieš siekius apsaugoti pareiškėjos komercinės paslapties / intelektinės nuosavybės privatumą. Visos projektus administruojančios institucijos, tarp jų ir atsakovė, priimdamos sprendimus dėl projektų finansavimo, turi užtikrinti, kad lėšos bus panaudotos taip, kaip numatyta teisės aktų reikalavimuose. Ūkio subjektas savo noru teikdamas paraišką ir siekdamas pasinaudoti viešo finansavimo pagalba, turi pareigą pateikti visą prašomą informaciją leidžiančią institucijai tinkamai ir objektyviai įvertinti projekto pagrįstumą ir teisėtumą.

Jei pareiškėja, siekdama finansavimo, nenori teikti informacijos, kurią ji laiko savo komercine paslaptimi/intelektine nuosavybe, tuomet projektą turėtų įgyvendinti lėšomis iš privačių finansavimo šaltinių.

Kita vertus, kaip atsiliepime ir Komisijos posėdžio metu akcentavo atsakovės atstovai, agentūra teisės aktų nustatyta tvarka yra įpareigota užtikrinti konfidencialumo principo įgyvendinimą (PAFT 5.4 papunktis), t. y. užtikrinti, kad PĮP ir projekto sutartyje pateikta informacija būtų naudojama tik vertinimo, tikrinimo ar projekto įgyvendinimo priežiūros tikslais ir informacija apie projektą būtų neatskleista, išskyrus PAFT ir aukštesnės teisinės galios teisės aktuose, reglamentuojančiuose tokios informacijos privalomą atskleidimą, nustatytus atvejus. Komisija pažymi, kad atsakovė pateikė į bylą konfidencialios informacijos saugojimo sutartį pasirašytą tarp atsakovės ir vertinimą atlikusio eksperto, todėl neturi pagrindo abejoti, kad agentūra ar pasitelktas ekspertas nesilaikė konfidencialumo pareigos.

Pagal byloje nustatytas aplinkybes, Komisija sutinka su atsakovės vertinimu, kad pareiškėjai atsisakius pateikti visą prašomą informaciją MTEP veiklos pagrindimui, motyvuojant komercine paslaptimi ir intelektine nuosavybe, agentūra neturėjo galimybės įsitikinti dėl Projekte numatytos veiklos atitikimo nustatytiems reikalavimams, todėl negalėjo pripažinti Projekto tinkamu finansuoti. Tiek PAFT, tiek PSFA yra skelbiami viešai, todėl sąlygos ir reikalavimai pareiškėjai buvo žinomi iš anksto. Agentūra, siekdama priimti pagrįstą sprendimą, atliko visus galimus procedūrinius veiksmus: pareiškėjai buvo suteikta galimybė ištaisyti trūkumus, atsižvelgus į pareiškėjos prašymą, buvo pratęstas dokumentų pateikimo terminas, pareiškėja buvo įspėta apie pasekmes dėl ne visos informacijos pateikimo, todėl tai, kad ji pasirinko dalies informacijos neatskleisti, sąlygojo tokio sprendimo priėmimą. Paramos prašantis subjektas turi pateikti tokius pakankamus ir pagrįstus įrodymus agentūrai, kad PĮP vertinimo metu būtų galima daryti neabejotiną išvadą, jog pareiškėjo PĮP aprašytos veiklos yra MTEP.

Pareiškėjos skunde išdėstytus teiginius, kad vertinimo metu buvo pažeisti lygiateisiškumo, nešališkumo ir skaidrumo principai, Komisija laiko deklaratyviais ir nepagrįstais. Vien tai, kad pareiškėja nesutinka su eksperto išvada ir jos netenkina administracinis sprendimas ir ji, siekdama sau palankaus sprendimo, kitaip vertina esamą situaciją, nėra pagrindas konstatuoti, kad pareiškėjos Projektui nebuvo taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai. Jokių kitų argumentų nei skunde, nei Komisijos posėdžio metu pareiškėja nenurodė, byloje nebuvo nustatyta jokių aplinkybių, sudarančių pagrindą manyti, jog PĮP vertinimas nebuvo paremtas priemonės projektų finansavimo sąlygose apibrėžtomis nuostatomis.

Dėl sprendimo atitikimo VAI reikalavimams pažymėtina, kad VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, jog administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai. LVAT yra pasisakęs, kad minėtos VAI nuostatos reiškia, jog individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr. pav. LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022; 2014 m. gruodžio 18 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-822-1440/2014; 2012 m. sausio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-756-35/2012, kt.). Viešojo administravimo sistemos subjektų sprendimas yra naikinamas, kai toks sprendimas yra visiškai nemotyvuotas, teisės akto adresatas negali suvokti, kodėl jam priimtas toks sprendimas, ir negali apsiginti (žr. pav. LVAT 2011 m. birželio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-556-336/2011).

Komisija, atsižvelgusi į byloje nustatytas aplinkybes, ginčą reglamentuojančius teisės aktus, daro išvadą, kad sprendimas priimtas pagal atsakovės kompetenciją, laikantis teisės aktais nustatytų pagrindinių procedūrų ir taisyklių, yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, motyvai išdėstyti aiškiai ir išsamiai, sprendimas atitinka VAI nustatytus reikalavimus, todėl pareiškėjos reikalavimas panaikinti sprendimą skunde nurodytais motyvais atmestinas kaip nepagrįstas. Netenkinus pareiškėjos reikalavimo panaikinti skundžiamą sprendimą, nėra pagrindo

tenkinti ir išvestinį skundo reikalavimą įpareigoti atsakovę išnagrinėti PĮP iš naujo.

Dėl dalies medžiagos pripažinimo nevieša.

Siekiant patvirtinti eksperto kvalifikaciją bei patvirtinti dėl nešališkumo ir konfidencialumo įsipareigojimų Komisijai buvo pateiktas eksperto nenuasmenintas gyvenimo aprašymas, konfidencialumo ir nešališkumo įsipareigojimai bei nenuasmeninta ekspertinė išvada, tačiau kartu pateiktas prašymas neatskleisti eksperto tapatybės ir duomenų.

Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nereglamentuoja nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) pripažinimo nevieša. Pagal įstatymo analogiją, vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad proceso šalis arba institucija, teikianti teismui dokumentus ar medžiagą, kurių duomenys sudaro valstybės, tarnybos, profesinę ar komercinę paslaptį, gali prašyti teismo (šiuo atveju Komisijos) neteikti jų susipažinti ir kopijuoti. Kaip matyti iš pateiktų nenuasmenintų priedų, juose esanti informacija sudaro profesinę paslaptį bei pateikiami jautrūs asmens duomenys, todėl atsižvelgus į pateiktus atsakovės prašymo argumentus, Komisijai pateikta nenuasmeninta informacija pripažįstama nevieša, neleidžiama su ja susipažinti ir daryti jos kopijų kitiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos UAB „duomenys neskelbtini“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Pripažinti, kad viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2025 m. rugpjūčio 19 d. rašto Nr. R4-4913-(3.15E)-2025 „Prašymas dalį bylos medžiagos pripažinti nevieša“ prieduose pateikta medžiaga, t. y. pareiškėjos projekto įgyvendinimo planą Nr. (duomenys neskelbtini) vertinusio eksperto nenuasmenintas gyvenimo aprašymas, konfidencialumo ir nešališkumo įsipareigojimas bei nenuasmeninta ekspertinė išvada yra nevieša, todėl neleidžiama su ja susipažinti ir daryti šių dokumentų kopijų visiems kitiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Svetlana Sinkevičienė